

PARLAMENT DE CATALUNYA

PARLAMENT DE CATALUNYA	Secretaria General
REGISTRE GENERAL	
- 8 GEN. 2024	
ENTRADA NÚM.	119526
N. T.	

343 - 00104/13

CJ

A LA MESA DE LA COMISSIÓ DE JUSTÍCIA

APORTACIÓ ESCRITA DE XAVIER JORDANA, EXPERT EN ANTROPOLOGIA FÍSICA, AMB RELACIÓ AL PROJECTE DE LLEI DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA (TRAM. 343-00104/13).

«Benvolguts i benvolgudes, a continuació voldria expressar la meva opinió amb relació al present projecte de llei.

En primer lloc, vull deixar constància del meu acord pel que fa a la necessitat i rellevància de legislar en matèria de polítiques públiques de memòria democràtica. Després de la lectura completa del projecte de llei, concordo en termes generals amb la finalitat dels deu títols que estructuren la Llei de memòria democràtica de Catalunya. Dit això, i donada la meva expertesa professional en el camp de l'Antropologia Física i Forense, em centraré a comentar alguns aspectes del capítol II del títol IV, que regula el procediment per cercar, localitzar, recuperar i identificar persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista. La finalitat dels meus comentaris és aportar, en la mesura que sigui possible, propostes i suggeriments de millora a la redacció d'aquests articles.

L'article 23 especifica la possibilitat que l'Administració de la Generalitat subscrigui convenis de col·laboració amb altres administracions públiques, universitats o centres de recerca, i que comptin amb professionals adequats per dur-les a terme i que acreditin la capacitat científica necessària. Considero que aquesta col·laboració no tant sols s'ha de possibilitar, sinó que s'hauria de promoure/facilitar en el marc d'aquesta llei. Considero que és imprescindible que les institucions públiques de recerca, així com la transferència de coneixement que se'n derivi, estiguin al servei de l'Administració de la Generalitat pel que fa a les actuacions que regulen el present projecte de llei.

Pel que fa l'article 26, aquest especifica que les actuacions de localització, recuperació i identificació de persones desaparegudes s'ha de dur a terme d'acord amb el que s'estableixen en els protocols elaborats per l'Administració. Considero que s'hauria de regular d'alguna manera el mecanisme pel qual es supervisa i per tant es garanteix el compliment dels protocols establerts. En aquest sentit, és important el rol que pugui tenir el Comitè Tècnic Assessor.

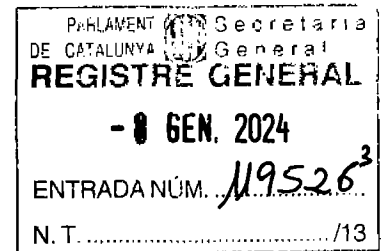

L'article 28, el qual regula el descobriment de restes, especifica el mecanisme que s'ha de seguir per comunicar la troballa casual de restes de persones desaparegudes a l'Administració de la Generalitat, la qual haurà de comunicar a l'autoritat judicial competent. Considero que podria ser important regular el mecanisme pel qual s'eviti que la troballa de restes es deixi de comunicar a l'Administració de la Generalitat, o que aquesta es faci amb un retard considerable, cosa que podria perjudicar una futura actuació sobre el lloc de la descoberta. La meua experiència pel que fa a la descoberta de restes esquelètiques humanes d'àmbit arqueològic, ha evidenciat que en ocasions la troballa de les restes es comunicada als cossos policials i aquest al judicial, sense donar coneixement al departament de patrimoni arqueològic de l'administració local. Això pot fer malmetre la troballa de les restes i futures actuacions. Més endavant, en aquest article s'especifica que L'Administració elaborarà un protocol d'actuació per les forces i cossos de seguretat en cas de troballes de restes. En aquest sentit, es podria especificar en aquest article l'obligatorietat d'actuar d'acord amb aquest protocol. En aquest article 28 també es manifesta que les restes han de romandre en el seu emplaçament original, excepte de quan es tracti de restes que es trobin a la superfície terrestre, la qual les ha de lliurar a l'Administració en el termini de 48h. Penso que tampoc s'hauria de promoure que es recullin de la superfície la troballa de restes humanes per part de persones no autoritzades.

L'article 29 parla del tractament i identificació de les restes recuperades. En aquest article no s'estableix el destí final de les restes humanes no reclamades o no identificades que hagin estat utilitzades per la identificació genètica. En aquest sentit, es podria promoure la creació d'un banc de mostres encaminat a futures identifications degut a l'aparició de noves dades o a millores tècniques de les anàlisis genètiques.

Pel que fa a les disposicions addicionals, la disposició addicional quarta fa referència a la protecció de les dades personals. En aquesta es parla de les dades recollides es limiten a dades relatives a la repressió patida per la víctima, i incloent entre altres, origen ètnic o racial. Considero que no s'hauria d'utilitzar en cap cas el terme "racial o raça" per referir-se a l'origen d'una persona. La utilització d'aquest terme ja implica per si sol una connotació racista de les poblacions humanes. Aconsello per tant que es cerqui un terme diferent per fer referència a l'origen poblacional d'una víctima o familiar de la víctima.

En aquesta mateixa disposició es fa referència a la conservació i seguretat de les dades. Es diu que les mostres genètiques i els identificadors obtinguts a partir de l'ADN de les persones les restes de les quals han estat recuperades es conserven mentre se'n desconeixi la identitat o puguin ser emprades per identificar altres víctimes. No s'identifica però qui és el responsable de conservar aquestes mostres, sigui la pròpia administració de la Generalitat o be el laboratori que ha dut a terme les analítiques. També es diu que les mostres genètiques i els identificadors

obtinguts a partir de l'ADN de famílies de persones objecte de recerca que hagin consentit a participar en el programa de identificació genètica es conserven fins que s'identifiqui la persona per la identificació de la qual s'ha efectuat la donació. No es regula però per quin mecanisme es controla que aquestes dades s'eliminen del banc de dades genètiques.

Per finalitzar, voldria agrair al Parlament de Catalunya que hagi tingut en consideració la meua opinió i per tant hagi possibilitat la meua aportació a la present proposta de Llei de Memòria Democràtica.»

Data: 27/12/2023

Nom de la persona/entitat que fa les aportacions: Xavier Jordana Comín

Signatura (indispensable)

XAVIER
JORDANA
COMIN - DNI
38106749G

Signat digitalment
per XAVIER JORDANA
COMIN - DNI
38106749G
Data: 2023.12.28
10:46:50 +01'00'